

Klub 500 nie je proti postihovaniu nepoctivých podnikateľov, sme však proti tomu aby sme prijímali právne normy ľahko zneužiteľné proti tým, ktorí dodržiavajú zákony a nariadenia Slovenskej republiky.

Vybrané otázky

Trestnoprávna zodpovednosť firiem

Závazky SR

1. Smernice EÚ a medzinárodné zmluvy:

„...Nutnosť zaviesť efektívny mechanizmus sankcionovania právnických osôb, ak došlo v súvislosti s ich činnosťou k spáchaniu trestného činu.“

2. OECD:

„...Zabezpečiť, aby prípustné sankcie podľa slovenskej legislatívy boli účinné, primerané a odradzujúce...“

História

- **2005** – minister Daniel Lipšic - návrh na zavedenie priamej trestnej zodpovednosti právnických osôb

Dôvodom neprijatia osobitného predpisu bolo **zavádzanie** v dôvodovej správe:

„Takýto zákon musí prijať každá členská krajina EÚ. Niekoľko smerníc EÚ nás zaväzuje k tomu, aby sme prijali zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb.“

- **2006** – ministerka Lucia Žitňanská - dva identické návrhy na zavedenie priamej trestnej zodpovednosti právnických osôb – **NÁVRH NENAŠIEL PODPORU V KOALIČNEJ RADE**

- **september 2010** – ministerka Viera Petríková novelou 224/2010 Z. z. zavádza nepriamu trestnú zodpovednosť právnických osôb (*dva nové tresty pre právnickú osobu - zhabanie určenej výšky finančných prostriedkov, zhabanie majetku*)

Dôvodová správa k zavedeniu nepriamej trestnej zodpovednosti:

„Zavedenie trestnoprávnej zodpovednosti právnických osôb nie je prípustné vo vzťahu k zásade individuálnej zodpovednosti za zavinenie, k zásade personality trestov a zároveň neschopnosti právnickej osoby niesť vôľovú zodpovednosť s možnosťou výberu konať v súlade s právom alebo proti právu.“

Súčasnosť

- január 2011 – február 2012 – pozorovanie SR Pracovnou skupinou OECD pre úplatkárstvo v medzinárodných obchodných transakciách
- február 2012 – misia pracovnej skupiny na Slovensku
- Jún 2012– Pracovná skupina OECD pre úplatkárstvo v medzinárodných obchodných transakciách vydáva Hodnotiacu správu voči Slovensku, v ktorej vyčíta:
 - neukončené súdne spory,
 - nevyužitú ochrannú opatrenia zavedené v roku 2010,
 - nedostatočné zvyšovanie povedomia sudcov a prokurátorov
- **20.12.2013 (piatok)** – Ministerstvo spravodlivosti predkladá do medzirezortného pripomienkového konania návrh Zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb (*ktoré zavádza trestnú zodpovednosť právnických osôb za 121 druhov trestných činov*)
 - bez akýchkoľvek konzultácií so zástupcami zamestnávateľov

Problémy návrhu:

Vecné :

1. nikto nám neprikazuje robiť nový zákon, kto hovorí opak – zavádza,
2. AZZZ, RÚZ, SOPK, SAK - sú proti návrhu zákona
3. aj samotné MS SR hovorí o narušení princípov kontinentálneho modelu trestného práva
4. ministerstvo vymedzuje okruh 121!!! trestných činov.
 - *Zneužívanie zákona v rámci konkurenčného boja*
 - *Svojvôľa vyšetrovateľov, prokurátorov, sudcov*
 - *Nejasnosť postupu po zániku právnickej osoby (čo bude s majetkom, zamestnancami, záväzkami?)*
 - *Čo v prípade ak dôjde k očisteniu právnickej osoby, ktorá bola na základe zákona zrušená (dobré meno, zákazníci, ..)*

Spoločenské:

1. v súčasnom stave, kedy súdnictvu neverí viac ako 70 % Slovákov dávame OČTK (orgánom činným v trestnom konaní) do rúk ľahko zneužitelný nástroj
2. dodnes nebol NIKTO odsúdený v prípadoch úplatkárstva v zahraničných stykoch.
3. Dodnes neboli udelené žiadne sankcie voči PO a pritom to je možné už teraz.
4. Kto môže za nečinnosť? Podnikatelia alebo OČTK?
5. Platíme obrovské dane a namiesto kvalitnej služby OČTK, im dávame obrovskú, zneužitelnú moc.
6. Dôsledok: Stavíme veci z nôh na hlavu len preto, že nohy sú lenivé.

Návrh riešení

- **dôsledne analyzujeme, či je súčasne platná právna úprava nepriamej trestnej zodpovednosti funkčná, alebo nie, či sú prípadné problémy spôsobené právnou úpravou alebo aplikačnou praxou, alebo nespôsobilosťou (neschopnosťou) orgánov činných v trestnom konaní (OČTK) právnu úpravu vykonávať**
- **zabezpečme, aby si OČTK robili svoju prácu tak, ako im to káže zákon a riešme efektivitu a správnosť činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov**
- **nevytvárajme osobitné predpisy, dodržíme v záujme právnej istoty už vytvorené**
(Problémy aplikácie práva sa nemôžu prekonávať a riešiť novou právnou úpravou, ktorá úplne popiera východiská (neuplatňovanej) platnej právnej úpravy. A to všetko bez akejkoľvek analýzy východísk a nedostatkov súčasného stavu – tak z pohľadu platného zákona, ako aj z hľadiska aplikačnej praxe.)

Navrhované tresty

- ∅ trest zrušenia právnickej osoby, **analógia s trestom smrti**
- ∅ trest prepadnutia majetku, **existuje v trestnom zákone**
- ∅ trest prepadnutia veci, **existuje v trestnom zákone**
- ∅ peňažný trest, (**existuje podľa daňových zákonov, správneho poriadku aj BOZP,..**)
- ∅ trest zákazu činnosti, **existuje v trestnom zákone**
- ∅ trest zákazu prijímať verejné dotácie alebo subvencie,
- ∅ trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní, (**existuje podľa zákona o verejnom obstarávaní**)
- ∅ trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku. (**existuje vo forme zoznamov daňových neplatičov podľa daňového poriadku, pripravuje sa zverejňovanie všetkých rozhodnutí**)

Porušenie ústavných zásad a princípov

- } Zásada **Nie dvakrát v tej istej veci**
- } Zásada **individuálnej zodpovednosti za zavinenie**
- } Zásada **personalizácie skutku a trestu**
- } Princíp **predvídateľnosti práva**
- } Princíp **analógie legis** (trest smrti pri fyzických osobách nepoznáme, prečo teda právnická osoba môže byť zrušená?)

Proces hodnotenia OECD

„Myslím, že zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb by sa v praxi mohol naplno prejavit' najskôr o štyri až šesť rokov. Naše súdy a orgány činné v trestnom konaní sa s ním musia zžiť.“

Lucia Kurilovská, PRAVDA, 12.5.2014

Ako potom môže OECD hodnotit' účinnosť platnej nepriamej trestnej zodpovednosti po 16 mesiacoch?